

Slavic Wonders

Jordan Sramek, Series Editor

Stala se jest věc divná

Anonymous

ROSE PUBLICATIONS

From the archives of *The ROSE ENSEMBLE*

Daniel Mahraun & Jordan Sramek, General Editors

Source:

Jistebnický kancionál (ca. 1430). Knihovna Národního muzea, Praha, MS II C 7, fol. 120v–121r.

Jaroslav Pohanka, ed. *Dějiny české hudby v příkladech* (Prague: Státní nakl. krásné literatury, hudby a umění, 1958), 19.

About the source / general notes on genre:

Jistebnický kancionál bears the place name Jistebnice, a town located in the Tábor district of the South Bohemian region of modern-day Czech Republic. Created around 1430 by Hussites (followers of the teachings of Czech Protestant reformer, Jan Hus), it is recognized as that community’s earliest surviving collection of vernacular religious music in all of the Czech-speaking lands. Notably, it includes the Hussite liturgy (translated from Latin to Czech) as well as a number of vespers hymns, spiritual songs, and Christmas carols.

Text: Anonymous

Music: Anonymous

Editorial method / notes:

In the source m.15-16 and 25-26 are marked “pueri.”

The Czech language has been modernized in this edition. Rose Publications extends thanks to the following individuals for assistance with translation and language-editing: Daniel Nečas, Michal Maňas, and Jan Zemánek.

Tempo, meter signatures, and breath marks are editorial.

Performance suggestions:

The editors encourage varying solo and tutti voicing—between verse and refrain, between verses, etc. In light of the "pueri" rubric, intergenerational choirs may choose a call-and-response approach featuring adult and children's choirs. Adult-only choirs could achieve the same effect with high and low voices.

Melismatic sections are untexted in the source but, in this edition, should be sung using the immediately preceding vowel.

Duration: 4m30s

Jistebnický kancionál (ca. 1430).
Knihovna
Národního muzea,
Praha, MS II C 7,
fol. 120v–121r.
Used by
permission.

The Rose Ensemble’s recording, *Slavic Holiday: Legends from Ancient Bohemia and Poland*, is available on most download and streaming platforms.

Stala se jest věc divná

SA

Anonymous, 15th Century
ed. Jordan Sramek and Daniel Mahraun

(♩ = 60-66)

Soprano

1. Sta— Sta - la se jest

Alto

1. Sta— Sta - la se jest

1. A strange thing has happened! A virgin has given birth to a son

S

6 věc div - ná, pan - na sy - na po - ro di - la (a)

A

6 věc div - ná, pan - na sy - na po - ro di - la (a)

...přidily harm.

It is strange and new!

S

11 b - ze vší stra - sti tě - le - sné. Tot' jest div - né

A

11 be - ze vší stra - sti tě - le - sné.

S

16 a no - vé, (é)

A

16 (é)

Let us rejoice and be happy,

21

S div - né a no - vé.

A div - né a no - vé.

spiritoso

Ra - duj - me se, ve - sel - me se,

in the little town of Bethlehem.

25

S u Be - tlé - mě ma - lém mě - stě,

A

29

S ma - lém mě - stě.

A ma - lém mě - stě.

(♩. = 60-66)

33

S 2. I- I - za - i - áš

A 2. I- I - za - i - áš

2. Isaiah made the prophecy and Gabriel announced, saying:

38

S pro - ro - ko - val a Ga - bri - el zvě - sto - val, (a)

A pro - ro - ko - val a Ga - bri - el zvě - sto - val, (a)

*"Hail, you are full of grace**and will give birth without pain.*

43

S řka: "Zdrá - va pl - na mi - lo - sti, po - ro - díš bez

A řka: "Zdrá - va pl - na mi - lo - sti,

48

S bo - le - sti, (i)

A (i)

53

S bez bo - le - sti!"

A bez bo - le - sti!"

Let us rejoice and be happy,

spír - so

Ra - duj - me se, ve - sel - me se,

in the little town of Bethlehem.

57

S u Be - tlé - ma lém mě - stě, (ě)

A (ě)

61

S ma - lém mě - stě.

A ma - lém mě - stě.

65

S 3. Pa— Pas - tuš - kám se

A 3. Pa— Pas - tuš - kám se

3. *The powerful angel came to her, beholding the maiden most pure,*

70

S an - děl zje - vil, a jim no - vi - ny po - vě - děl,

A an - děl zje - vil, a jim no - vi - ny po - vě - děl (ě)

residing in that city,

greeting her with this salutation:

75

S že na - ro - di - lo dí - tě, jež vlád - ne po

A že se na - ro - di - lo dí - tě,

80

S všem svě - tě, (ě)

A (ě)

Let us rejoice and be happy,

85

S po všem svě - tě.

A po všem svě - tě.

spiritoso

Ra - duj - me se, ve - sel - me se,

in the little town of Bethlehem.

89

S u Be - tlé - mě ma - lém mě - stě, (ě)

A

93

S lém mě - stě.

A lém mě - stě.

4. Has anyone ever heard

97

S 4. Kdo Kdo slý - chal di -

A 4. Kdo Kdo slý - chal di -

that three kings will come

102

S vy ta - ké, že - je - li tři krá - lo - vé, (é)

A vy ta - ké, že při - je - li tři krá - lo - vé, (é)

*from the East, where the sun rises,**bringing him gifts?*

107

S od vý - cho - du slun - ce k ně - mu, dá - va - jíc da -

A od vý - cho - du slun - ce k ně - mu,

112

S ry je - mu, (u)

A (u)

117

S da - ry je - mu. *Let us rejoice, happy,*

A da - ry je - mu. *1st time: p*
2nd time: f
spirit

Ra - di - me se, ve - sel - me se,

121

S *in the little town of Bethlehem.*
u Be - tlé - m ma - lém mě - stě, (ě)

A (ě)

125

S ma - lém mě - stě. 1. stě. 2.

A ma - lém mě - stě. stě.

Stala se jest věc divná panna syna porodila,
[stala se jest vjets d'ivna: pana sina pərɔd'ila]

beze vši strasti tělesné. Tot' jest divné a nové.
[beze fʃi strast'i t'elɛsnɛ: tɔt' jest d'ivnɛ: ʔa nɔvɛ:]

Radujme se, veselme se, u Betlémě malém městě.
[radujme se veselme se ʔu betlɛ:mjɛ malɛ:m mɛst'ɛ]

Izaiáš prorokoval a Gabriel zvěstoval,
[izaia:ʃ prɔrɔkɔval ʔa gabriel zvjestoval]

řka: “Zdráva plna milosti, porodíš bez bolesti!”
[řka zdra:va plna milost'i pərɔdi:ʃ bez bɔlest'i]

Pastuškám se anděl zjevil, a jim noviny pověděl,
[pastuʃka:m se ʔand'el zjevil ajim nɔvini pɔvjed'el]

že se narodilo dítě, jež vládne po všem světě.
[ʒɛ se narɔd'ilo d'i:t'ɛ jez vla:dne pɔ fʃɛm svjet'ɛ]

Kdo slýchal divy také, že přijeli tři králové,
[gdɔ sli:xal d'ivɪ take: ʒɛ pɔrijeli tɕi kra:lɔvɛ:]

od východu slunce k němu, dávajíc dary jemu.
[ʔɔd vi:xɔdu sluntɛ kɛmu da:vaji:ts darɪ jemu]

NOTES:

- 1) Diphthongs should not be subtle. The first vowel receives the most length, but the turn—just before the next syllable—should be quite prominent.
- 2) Syllabic stress in Czech always falls on the first syllable.
- 3) The Czech [x] lies somewhere between the German [ç] and [x].
- 4) [t] should be a dental sound as it is in Italian. [d'] and [t'] are softened versions of [d] and [t], in the same way that [ɲ] is a softened version of [n]. These sounds should not become [dj], [tj], or [nj].
- 5) [ř] is an unvoiced consonant made by simultaneously sounding [r] and [ʃ]. [ṛ̌] is the voiced version made by simultaneously sounding [r] and [ʒ].
- 6) The vowel [ɛ], when derived from “ě”, is slightly more closed. It should not close as much as [e].
- 7) [ɪ] is an [i] treated as a vowel.
- 8) [ɦ] is most easily described as a voiced [h].